

Molí de Vallcàrquera

Figaró-Montmany

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Vall de Vallcàrquera
Emplaçament Camí de Vallcàrquera. Prop la font del Molí.

Coordenades:

Latitud: 41.72614
Longitud: 2.28661
UTM Est (X): 440666
UTM Nord (Y): 4619616

Classificació

Número de fitxa 08134-32
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Alguns elements s'han perdut
Protecció Legal
Número inventari 373
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 004A00003
Autoria de la fitxa Anna M. Gómez Bach
Data de registre de la fitxa: dl., 31/01/2005 - 00:00

Descripció

Petit casal del molí conegut com el molí de Vallcàrquera o de Can Xicola, de planta rectangular, d'una sola planta on es situarien les moles, i planta soterrani on hi ha el carcabà. La coberta és a un vessant i el casal presenta una sola obertura d'accés. Fou construït en pedra local, poc treballada, amb carreus reforçant les cantonades, de més gran tamany i treballats de forma més regular. Davant mateix de la porta d'accés al casal s'observa el rec de sortida d'aigua al carcabà. El qual es troba cobert per una llosa de pedra, fragment d'una antiga roda de molí.

Observacions:

Fora el nucli del Figaró, en direcció a l'ermita de Sant Pere de Vallcàrquera, seguint la riera del mateix nom, el molí queda a tocar la riera, al marge dret.

Història

Des del 1078 ja es documenten a Vallcàrquera les "aquis et descursine erarum et molendinos" i, més concretament, el mas Caprec, el nom del qual delata el seu encapçalament al capdamunt del rec de derivació de l'aigua que feia anar el molí de Roquerol, situat just sota el mas "ipso manso de Cabreger et molinum subtus de Rocherol". El mas "Caprech" es torna a documentar el 1306 i 1540; en aquesta última data, el mas ens apareix aprop d'un mas rònec anomenat justament "Molner" i que hauria estat la residència del moliner. Des de l'any 1448 Pere Puig poseeix una peça de terra situada al lloc dit del Molí "loco vocato de molendino" termenant amb honors del mas Dosrius, un alou de l'església parroquial de Sant Pere de Vallcàrquera i el molí mateix. Les restes d'aquest molí encara es poden trobar actualment a Vallcàrquera, poc abans d'arribar a l'església de Sant Pere, fent referència al Molí de Vallcàrquera o de Can Xicola. Els molins que, de fet o de dret, constituïen monopolis dels senyors, proporcionaven a aquests beneficis directes derivats dels drets i obligacions de multura, i al mateix temps eren uns eficaços sistemes per controlar la producció total de cereals lligada amb altres rendes proporcionals. El volum de la renda capturada a través dels molins fariners hidràulics era tan gran, en general, que va permetre sovint l'enriquiment dels quals tenien els corresponents establiments senyorials. La funció dels molins en l'ordre feudal, és a dir, en l'expropiació regular de la producció, explica les destruccions de què eren objecte en cas d'aixecament pagès i també el paper normalment negatiu reservat als moliners en les tradicions i llegendes populars. Al llarg de l'època moderna el molí continua apareixent a la documentació i també serà citat per Madoz, P: "La fertiliza la riera del Congost que cruza el valle intermedio de las dos parroquias por el Figaró, cerca del cuál tiene un puente en el camino real de Barcelona a Vic. También discurren por él varios torrentes y arroyos. Además de los caminos vecinales hay la carretera que conduce a Vic y todos estan intransitables. El correo se recibe de este ultimo punto y de la cabeza de partido por medio de balijero diariamente. Producción de trigo, legumbres, vino, aceite, patatas, cria ganado cabrio y cerda, caza de conejo, liebre y perdiz. Dos molinos de harina, dos prensas para extraer vino y aceite. Población de 85 vecinos, 427 almas". Aquest molí hidràulic va produir als anys 20 del segle XX, per primer cop electricitat.

Bibliografia

AADD. 1998. Inventari del Patrimoni Etnològic del Montseny. AADD. 2004. Pas a pas. 3 excursions per conèixer la natura, el paisatge i la història de Figaró-Montmany. Ajuntament de Figaró-Montmany.
BRUGUÉS, S. 1924. Mapa del Terme municipal de Montmany-Figaró. OLIVER, J. 2000. Història de Figaró-Montmany. Vol. 1: Figaró abans de ser-ho, Ajuntament de Figaró-Montmany.

